

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 51

Maribor, sreda 4. marca 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409.
Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din. dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Veliki fašistični svet odobril brodomno pogodbo

PODPORE FAŠISTIČNEMU TISKU BODO ZNATNO ZMANJŠANE. SPREJEMANJE NOVIH ČLANOV DO OKTOBRA 1932. USTAVLJENO.

RIM, 4. marca. Veliki fašistični svet je imel snoči svojo drugo sejo, na kateri se je nadaljevala razprava o položaju v stranki. Med drugimi je bilo imenovanih tudi nekaj novih strankinih funkcionarjev. Novi člani se do oktobra 1932, desete obletnice fašističnega pohoda proti Rimu, ne bodo sprejemali. Vrh tega je bilo sklenjeno, da se veliki izdatki za strankino časopisje kolikor mogoče omeje.

Veliki fašistični svet se je bavil nato tudi s pravkar sklenjeno brodomno pogodbo. Uvod v razpravo ste bili obširni poročili zunanjega ministra Grandija in mornariškega ministra Sirianija, ki je predložil natančne številke o novem razmerju moči med italijansko in francosko vojno mornarico. Ministrski predsednik Mussolini je imel pri tej priliki

daljši govor, v katerem je naglašal veliki pomen doseženega sporazuma med Anglijo, Francijo in Italijo. Veliki fašistični svet je sprejel končno resolucijo, ki naglašala, da so bila vsa poročila ministrov sprejeta na znanje, vsem, ki so vodili pogajanja, pa se izreka priznanje.

LONDON, 4. marca. Ministrski predsednik Macdonald je poslal Mussoliniju in francoskemu ministrskemu predsedniku Lavalu brzojavko, v kateri izraža svoje zadovoljstvo nad sklenitvijo sporazuma, ki je pač najboljši uvod k splošni razorožitveni konferenci.

PARIZ, 4. marca. Ministrski svet je po obširnem poročilu zunanjega ministra Brianda in mornariškega ministra Dumonta soglasno odobril francosko-angleško-italijansko brodomno pogodbo.

Razpust turškega parlamenta

CARIGRAD, 4. marca. Predsednik republike, Kemal paša, je na nekem zborovanju ljudske stranke naglašal potrebo, da se sedanjí parlament takoj razpusti in razpišejo nove volitve.

Brüningov poraz v parlamentu

BERLIN, 4. marca. Ker se narodni socialisti in nemški nacionalci ne udeležujejo sej parlamenta, so izrabili socialisti to priliko za uspešen sunek proti Brüningovi vladi in ji pripravili občuten poraz. Socialni demokrati so namreč, podpirani od komunistov, predložili predlog za carine prost uvoz 20.000 ton zmriženega mesa. Minister za prehrano, Schiele, je tekem razprave odločno odklonil ta predlog in opozarjal na to, da pravkar izdeluje načrt, po katerem bo za dogleden čas prepovedan oziroma onemogočen sploh vsak uvoz živil iz inozemstva.

Končno pa je bil pri glasovanju vendarle sprejet socialistični predlog in si-

šlo za delikatna pogajanja, o katerih se ne sme prerano izreči sodba, da pa mora italijanska javnost zaupati modrosti in dalekovidnosti Mussolinija. In ko je Henderson v Rimu dosegel sporazum, ki seveda ne sloni na italijanski in fašistični zahtevi po pariteti, so v fašističnem tisku zadonele fanfare navdušenja in slave Mussoliniju, Hendersonu in Briandu. »Giornale d' Italia«, ki je poprej najbolj bučno postavljala tezo, da brez paritete ni sporazuma, prinaša navdušene članke in celo trdi, da ta sporazum ni samo začasen, ampak da je definitivni prispevek k velikemu delu za mir in da je med Francijo in Italijo nehale tekmovalje ter zavladalo prijateljstvo.

Naj bo kakorkoli, gotovo je, da ima novi sporazum velik pomen v evrop-

cer z 223 proti 139 glasovom meščanskih strank. Predlog komunistov, da se izreče vladi nezaupnica, pa je bil odklonjen, ker so glasovali proti tudi socialni demokrati.

Akcija, da se proglasi Kosovska devojka za svetnico

BEOGRAD, 4. marca. Tu se je vršil občni zbor dobrodelnega društva »Kosovska devojka«, ki je sklenil, da se uvede akcija, da se kosovska devojka proglasi za svetnico. V tej smeri bodo storjeni koraki pri srbsko-pravoslavnem patrijarhu Varnavi.

Okrog 14 milijard hranilnih vlog

BEOGRAD, 4. marca. Zveza bank in Zveza jugoslov. hranilnic ste podali podatke, na podlagi katerih je Narodna banka precenila višino hranilnih vlog dne 31. dec. 1930 na naših denarnih zavodih — izvzemši pri tem poštno hranilnico, žiro-račun Narodne

ski politiki v dveh smereh: za francosko-italijanske odnose in za brodomno pomorsko razorožitveno konferenco. Za mirni razvoj Evrope je ureditev odnosov med Francijo in Italijo brez dvoma nedoglednega pomena. Ni pa tudi dvoma, da je problem razoroževanja na morju na svojih etapah v Washingtonu, Londonu, Parizu in Rimu znatno olajšal delo bodoče splošne razorožitvene konference. Vzglede, ki so ga dale pomorske velesile vsem ostalim vladam, dokazuje, da bo pri dobri volji in pri vzajemnem pojmovanju življenjskih interesov posameznih držav ter pri upoštevanju dozdajnih pogodb mogoče tudi na splošni razorožitveni konferenci najti pravo pot k idealu sodelovanja vseh držav na skupnem delu civilizacije v miru.

banke in vloge pri raznih zadrugah — na 13.88 milijard dinarjev, kar pomeni napram stanju 31. dec. 1929 porast za 1.49 milijarde.

DUCA NA OBEDU PRI KRALJU KARLU.

BUKAREŠTA, 4. marca. Šef liberalne stranke Duca s soprogo je bil na obedu pri kralju Karlu. Politični krogi pripisujejo temu dogodku izredno politično važnost.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 4. marca ob 20. uri »Rusija na razpobju«. Gostovanje Hudožestvenikov. Izven.

Četrtek, 5. marca ob 20. uri »Čardaška kneginja« ab. B. Kuponi.

Petek, 6. marca. Zaprto.

Sobota, 7. marca ob 20. uri »Karl in Ana«. Delavska predstava.

Ptujsko gledališče.

Ponedeljek, 9. marca ob 20. uri »Čardaška kneginja«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Bela garda

To delo Bulgakova, ki opisuje dogodke v Ukrajini l. 1918 ob umiku Skoropadškega in Nemcev ter ob nastopu boljševikov, so nam sinoči postavili Hudožestveniki na naš oder. Življenje, bujno življenje z vsemi svojimi bridkostmi in razburjanji, pa tudi z vsemi svojimi komičnimi stranmi, skratka, vsa velika resničnost. In igralci so živeli s to življensko resničnostjo. Morda sijajnejša nego v »Revizorjih« je v »Beli gardi« skupinska igra in gospa Grečeva je s svojo režijo iz »Bele garde« napravila odrski umotvor. Omeniti je treba zlasti igro gosp. Vasiljeva kot polkovnika Turbina, gosp. Alekina, ki je igral dve ulogi, istotako kakor g. Bogdanov. Ga Ždanova je v glavni ulogi dobra in diskretna, ne doseza pa velikih svojih vzornic iz nekdanjega hudožestvenega teatra. Večer je bil zanimiv in izreden umetniški dogodek. Občinstvu, ki ga je bilo na žalost manj kot prvi večer, je bila uvodoma sporočena vsebina igre, kar je zelo pravilno. Upamo, da bodo Hudožestveniki z obiskom vsaj noč, ko nastopajo zadnjič, lahko zadovoljni poleg moralnega uspeha, ki so ga dosegli oba večera in doživljali burne ovacije, tudi z materialnim uspehom. Saj ni prijetna stvar, tako romati po mestu kot brezdomovinec s trebuchom za kruhom. S.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staropreizkušeni »Franz Josefovi« grenčici! Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefova« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. I.

Pomorski sporazum,

ki sta ga dosegla te dni angleška posredovalca med Rimom in Parizom, pomeni vsekakor eno najznačilnejših etap v svetovnem zgodovinskem razvoju. Besedilo sporazuma bo po odobritvi s strani Zedinjenih držav, Japonske, britanskih dominijonov in Indije že te dni, morda že danes, objavljeno. S sporazumom je rešen delikatni spor med Francijo in Italijo, iz zvan s tem, da je Italija na pomorski konferenci meseca marca lanskega leta v Londonu zahtevala popolno pariteto svoje vojne mornarice s francosko. Dočim je londonska pomorska konferenca uredila pomorske odnose med Veliko Britanijo, Zedinjenimi državami in Japonsko in sicer med prvima na principu paritete, se odnosi med Italijo in Francijo niso dali urediti. Francija kot velika oceanska sila ni mogla pristati na italijansko zahtevo o pariteti, povdarjajoč, da so pomorske potrebe Italije daleko manjše ko njene, dočim je Italija uporno vztrajala na svoji zahtevi in možnost splošnega pomorskega sporazuma je dospela na mrtvo točko. Italija je pričela s polno paro graditi nove vojne ladje. Toda angleška diplomacija je vztrajno nadaljevala s posredovanji, vršila so se tudi pogajanja med Rimom in Parizom, ponovno odgodena in prekinjena, posredovala je tudi Amerika, a brez uspeha. Fašistični tisk je neprestano besno napadal Francijo in visoko dvigal zastavo italijanske absolutne zahteve po popolni pariteti s Francijo.

Tedaj so britanski diplomatje obrnili kopje. Henderson in Alexander sta odšla v Pariz in se sporazumela s francosko vlado o ureditvi medsebojnih pomorskih odnosov med Anglijo in Francijo. Obenem sta tudi dobila od francoske vlade konkretne koncesije za sporazum z Italijo. Tako je bila Italija, ki se je stalno izgovarjala na nepopustljivost Francije, postavljena pred dilemo, da ali sprejme sporazum, ki na pravični podlagi urejuje pomorske odnose med tremi pomorskimi velesilami Evrope, ali pa da prevzame odgovornost za novo pomorsko tekmo. Med Francijo in Italijo ustvarjeni sporazum je ustvaril popolnoma nov položaj in Italija ni imela več izgovora, da Francija preprečuje sporazum. V teh okoliščinah je Henderson stopil v Rim pred Mussolinija: ali — ali.

Fašistični tisk, ki ga je iznenadil že Hendersonov prihod v Pariz in zlasti sporazum med Veliko Britanijo in Francijo, je prišel docela iz koncepta, ko je Henderson prijadral v Rim. Zavladal je v njem popoln molk, ki ga je pozneje opravičeval tako, češ da je

Vpliv alkohola na potomstvo

ZANIMIVI REZULTATI ZNANSTVENIH RAZISKOVANJ NOVEJŠE DOBE.

Mnogi raziskovalci so si zadali naloge, da rešijo vprašanje, ali alkohol na potomstvo vpliva in v koliki meri. Po izkusov seveda niso vršili z ljudmi, nego z živalmi, v prvi vrsti s podganami in mišmi. Nadalje je važno vprašanje, jeli deluje alkoholizem na deco in ali se podeduje skozi generacije v kaki posebni obliki.

Raziskovanja so se vršila z uporabo 32.000 belih miši. Poskuse so vršili tako, da so vbrizgavali mišim (samo samcem) alkohol pod kožo. Poleg poskusnih živali je bila še cela vrsta kontrolnih živali, ki so sicer živele v popolnoma istih okoliščinah. Raziskovanja so trajala skozi osem generacij, injekcije pa so dobivali samo samci prve, t. j. izhodne generacije.

Prvi rezultati so pokazali, da je število mrtvorojenih zelo veliko in sicer vse do sedme generacije. Interesantni so podatki glede umiranja mladičev, ki so se hranili še z maternim mlekom. Pri parjenju dece alkoholikov je bilo opaziti silno smrtnost dojenčkov; pri vnukih je bila še manjša, pri pravnukih pa se je stvar tako preokrenila, da se je zmanjšala umrljivost pod normalo. Na prvi pogled se zdi, da je to zato, ker so pred parjenjem izginili vsi slabiji individui radi prirodne izbire. Ko so pa križali sina, vnuka, pravnuka in praprnuka alkoholne vrste z normalno ženo, so opazili, da je bila v njihovem potomstvu zelo velika umrljivost, znatno večja, nego pri parjenju normalnega samca s hčerjo, vnučkinjo itd. alkoholne vrste. Mali sesalci so poginili ali od črevesnega katarja, ali vsled splošne slabosti. Opaziti pa je bilo tudi to, da je bilo pri omenjeni prekomerni umrljivosti potomcev alkoholne vrste in naglem prekretu v manjšo umrljivost opaziti le slučaje črevesnega katarja, ne pa splošne slabosti. Ta obstoja namreč skozi sedem generacij kot eden najočnejših vzrokov umrljivosti, kar je najbolje opaziti ob primerjanju te alkoholne skupine z normalno, ki je določena za kontrolo.

Pri rasti potomcev alkoholikov ni bilo velike razlike napram normalnim individuum; rasti so malo počasneje. Inte-

resantno pa je tudi to, da je bilo skozi vseh sedem generacij veliko število neplojnih eksemplarjev, baš tako pa tudi manjše število novorojenih, nego pri kontrolnih eksemplarjih. Spačkov sicer ni bilo več kot normalno, bilo pa je veliko število slabše razvitih živali.

Zanimivo je tudi dejstvo, da so nosilci raznih napak samci in ne samice. Očividno je temu vzrok ker je deloval alkohol na dele osnovnih stanic. V tem slučaju, vsaj kar se tiče velike umrljivosti mišjih dojenčkov, je govoriti o podedovanih napakah organizma. S tem pa bi izgledala seveda nejasna trajna podedovana obremenjenost organizma, ko pa pride po prekomerni umrljivosti do nenadnega preokreta in do zmanjšane umrljivosti pri parjenju potomcev alkoholikov.

Ta pojav je mogoče takoie tolmačiti: ako se vadi individuum na kakšen strup (alkohol, morfi, kokain itd.), se lahko organizem nanj tako privadi, da prenese tudi take količine, ki bi delovale na drugega brez dvoma smrtno. Če pa se jim prepreči uživanje strupa, kažejo znake, kakor, da bi bilo njihovo življenje v nevarnosti. Priučevanje na alkohol se izvri na osnovi kemijske preureditve telesnih stanic. Sigurno bo semenska stanica, kateri se je vsled alkohola izpremenil kemijski sestav, pri oplodnji jajčeca izzvala slično obrambno reakcijo. Pri otrocih in vnukih alkoholikov ta reakcija ne zadostuje, da bi izenačila škodljivo delovanje izpremenjenega jedra semenske stanice. Ker pa se ponavlja ta proces pri vsaki oploditvi, pride tekem generacij do tega, da se nakopičijo v protoplazmi jajčeca obrambne snovi. Tako ne pride pri pravnukih samo do izenačenja, nego celo do prekomernega izravnovanja napak. Ta reakcija je pa popolnoma samobitna in usmerjena samo proti strupu črevesnega katarja. Ona pa je v stanu, da le prikritje napake v jedru semenske stanice, povzročene z alkoholom, ne more pa jih uničiti, in se zato zopet pojavijo pri križanju moškega potomca alkoholika z normalno samico, brez ozira na to, iz katere generacije je.

Škandal u njujorški nraustveni policiji

V njujorški nraustveni policiji je izbruhnila afera, koje preiskava prinaša vedno nove podrobnosti na dan, ki razburjajo občinstvo. Doslej so ugotovili, da je neki policijski poročnik imenovane policije v zadnjih petih letih krog 120.000 dolarjev naložil deloma na svoje deloma na ime svoje matere pri raznih bankah. Zdi se, da ves ta denar izvira iz podkupnin raznih pregrešenih lokalov njegovega okrožja za molčečnost. Tudi so ugotovili, da sta si dva detektiva dala tekom 4 let povprečno po 8000 dolarjev mesečno plačevati za enako uslugo. Seveda sta morala del tega oddajati svojim predstojnikom. Vendar pa je eden izmed njih tekom 4 let naložil za svojo ženo 60.000 dolarjev.

Lille — nova francoska luka na kopnem

Največja tehnična dela v Franciji gre do danes v glavnem za tem, da se v predelih od Alzacie do Dunquerque zgradi v najbližji bodočnosti sistem plovni prekopov, ki bi služili predvsem za podvig prometa v Franciji sami. Med ostalim je projektiran novi severni prekop, ki bi bil speljan do Pariza, vendar pa ta ne bo izboljšal prometnih zvez s prestolnico, ker so te že itak prvovrstne. Večje važnosti so prečne poti, ker vodijo skozi industrijske naselbine, še bolj pa, ker skuša odvzeti Dunquerque Alzaciji trgovino; ta gre danes namreč po Renu preko Anversa in Rotterdam. Sedanje prekope v teh krajih sedaj poglabljajo in razširjajo, odnosno jih krajšajo z gradnjo novih prog, vse pa urejšajo tako, da bodo lahko s pomočjo električnih priprav avtomatski vlačili vlačilce od etape do etape. Pri teh delih so

delujejo najizrazitejši tehnični strokovnjaki, ki skušajo izvesti najnovelša izkustva v praksi in končno vse urediti po določenem enotnem načrtu. Po sedanjih osnovah bi vršili službo v teh kanalih posebej skonstruirani brodovi z nosilnostjo 600 ton, kakršni vozijo danes na Renu. Francozi upajo, da bo krenil po dovršitvi tega prekopnega sistema en del srednje-evropskega prometa preko Dunquerque in severne Francije. V zvezi s tem razvojem prometa mislijo francoski tehnikarji na izgradnjo velike luke sredi kopnega in sicer pri Lille, na enem delu porušenih utrd. V to svrhu bodo morali zgraditi severno od mesta nov prekop, tako da bo Lille ves obkoljen od vodnih poti. Luka naj bi bila dolga 1 kilometer, široka po 40 m. Opremljena bo z najmodernejšimi električnimi dvigali in drugimi pomožnimi sredstvi, z velikimi shrambami za žito in s skladišči; k glavnim železniškim omrežjem bodo vodile mnoge manjše proge. Luka v Lilleu bo radi tega edinstvena, ker ne bo izgrajena niti ob reki, ampak v sredi popolnega prekopnega sistema, kar je novost za luško gradbeno tehniko. —

Uspeh Chaplinovega filma

Te dni so v londonskem Dominion-gledališču predvajali prvič v Evropi zadnji film Charlie Chaplina »Luči mesta«. Film, ki je nem, je doživel ogromni uspeh. Premijeri so prisostvovali Bernard Shaw, G. Wells, Lady Astor in nebroj raznih drugih odličnih oseb. Po predstavi je imel Chaplin nagovor, v katerem se je zahvalil na navdušenem prejemu filma. Londonski tisk označuje film kot remek-delo in kot silno propagando za nemi film. Po predstavi je dal Chaplin v Carlton-gledališču banket za 200 oseb, ki je baje stal 5000 funtov (krog 1 in četrt milijona Din).

„VNEBOVZETJE“

oratorij za soliste, zbor in orkester izvaja SLOVENSKO PEVSKO DRUŠTVO »MARIBOR«

V PROSLAVO 80 LETNICE P. HUGOLINA SATTNERJA

dne 11. marca 1931 ob 8. zvečer (točno predvsem zaradi zunanjih gostov).

Sodelujejo: Lovšeto va, Živko Nerlič, zbor »Maribora in pomnožen vojaški orkester. Dirigira: Janez Ev. Gašparič. Predprodaja vstopnic: Cirilova knjigarna, Aleksandrova cesta št. 6 in Höfer, Ulica 10. oktobra. 549

DVORANA UNION

Redke zdravilne rastline v tropskih pragozdovih

Eden izmed najbogatejših ameriških znanstvenih zavodov — Smithsonian — je odpremil lani ekspedicio, ki je prehodila Peru in Brazilijo ter raziskovala bujno floro tropskih pragozdov. Prepotovala je 20.000 km in sicer polovico te poti po pragozdovih in ledenikih planin. Rezultat je bil 9200 eksemplarjev zelo redkih in mnogih neznanih rastlin. Od vsake eksotične rastline so poiskali po tri najlepše primere, po možnosti s cvetom in plodom; te so herbarizirali po specialni metodi. Največje zanimanje je posvetila ekspedicija zdravilnim in strupenim rastlinam, ki igrajo pri domačinih vlogo čarovnije; mogoče bodo lahko našle mesto tudi v naši medicini. Med ostalimi je karakteristična ayahuaska, katere sok imenujejo domačini »strupena besnost«. Sok je topel in deluje neobičajno, domačini pa pripisujejo to učinkovanje nadnaravnim silam. Najprej nastopijo znaki zastrupljenja, človek prebledi kot krpa, lice se mu spači, kakor da bi imel peklenke muke; pri tem pobije vse, kar mu pride pod roko. Nato se pojavijo halucinacije, ki spominjajo na opij: same divne slike lepote in sijaja. Človeku se zdi, da lebdi nad čarobno lepimi kraji v obliki oblaka; srečuje se z bitji iz sveta pravljic ter uživa z njimi v nepopisnih palačah — nato pa se prebudi iz sna. Kot opojno sredstvo za civilizirani svet ayahuaska ne pride v poštev, vendar pa trdijo strokovnjaki, da je dobro sredstvo proti astmi. Druga zanimiva rastlina je lonchocarpus nicon, iz katere pripravljajo domačini strup za ribolov. Strup sesipljejo v reko in od nje poginejo ribe. Nato izberejo domačini najlepše ribe, na katere strup ne vpliva škodljivo. Južno-ameriške oblasti so sicer prepovedale tak način ribolova, vendar ne morejo kontrolirati domačinov po nepristopnih pustinjah. Ekspedicija je našla tudi več vrst strychnusa, iz katerega izdelujejo domačini strup za puščice in sulice. V medicini je znan ta strup kot strihinin. Mnogo drugih rastlin, ki jih je nabrala ekspedicija, služi domačinom za pridobivanje zdravil. Seveda čuvajo kot strogo tajnost, kako to delajo in proti kakšnim boleznim, znanost pa bo vendar odkrila tudi to tajnost in jo prestilizirala v kakšno formulo, ki bo ostala zopet neznana nepoučenim. Poleg svoje tajstvenosti domačini niso bili nikjer neprijateljski razpoloženi napram ekspediciji. Nasprotno celo spremljali so raziskovalce v celih četah, ki so jim krčile pot skozi pragozd in se vzpenjale na najvišje vrhove. Kjer raziskovalci niso mogli doseči kake vejice, polne lepih cvetov ali zapeljivih plodov, so jo gotovo stresli domačini s svojo sigurno roko in s puščico.

»Stric«

Sestali so se trije bahači. Eden navaža, da ima strica ministra, kateremu pristojna naslov: Ekscelenca. Drugi pravi: »Moj daljni stric je kardinal; ni ga mora vsak nagovarjati »Vaša eminenca«. Oglaš se tretji: »Vse to je nič!« Moj stric je sodni eksekutor; kjerkoli se pojavi, ga sprejme hišna gospodinja z besedami: »Moj bog!« Kdo od teh »stricev« je najimenitnejši ni težko uganiti.

Sport

Mednarodno boks-srečanje

med moštvi Kastner & Ohler, Graz, in domačim SK Železničar, ki se vrši danes ob 20. uri v kino dvorani »Apolo« obeta po prijavah atletov prvovrsten sport. Ker že dolgo v našem mestu nismo imeli prilike gledati kak boks-match, bo zainteresirano občinstvo sigurno napolnilo dvorano. Gostje pridejo pod vodstvom svojega trenerja, znanega bivšega mojstra g. Ros-a danes 18.20 in Gradca.

Otvoritev nogometne sezone v Mariboru

V nedeljo, dne 8. tm. se odvarja pomladanska nog. sezona v Mariboru. SK Ilirija, Ljubljana nastopi proti našemu prvaku ISSK Maribor-u. Tekma se bo vršila ob 14.30 uri na igrišču v Ljudskem vrtu. Ob 13. si stopita nasproti SK Svoboda in rez, ISSK Maribor.

Hašk pozvan v Prago.

Zagrebski Hašk je dobil od praške »Slavije« vabilo za odigranje nogometne tekme v Pragi in sicer 11. aprila. Za velikonočne praznike pa gostuje Hašk v Münchnu in v Augsburgu. Srečanje s »Slavijo« je zelo važno, ker že dolga leta nobeno jugoslovansko moštvo ni igralo v Pragi.

Izredna glavna skupščina JNS.

Poslovni odbor Jugoslovenskega nogometnega saveza sklicuje izredno skupščino za 3. april. Ena najvažnejših vprašanj, o katerih se bo reševalo na tej skupščini, bo izprememba pravil za zbor nogometnih sodnikov, drugo pa način tekmovanja za državno prvenstvo.

MOLNP v Mariboru, službeno.

V nedeljo, dne 8. t. m. se vršita na igrišču ISSK Maribor sledeči tekmi; ob 13. SK Svoboda : ISSK Maribor (rez.), ob 14.30 pa SK Ilirija, Ljubljana : ISSK Maribor. Sportno nadzorstvo gg. Fišer, Nerat. — Tajnik.

Mariborski zimskosportni podsavez.

Seja upravnega odbora bo v četrtek, dne 5. t. m. ob 20. uri v Aljaževi sobi hotela Ore! v Mariboru ter se vsi odborniki pozivajo, da se te seje gotovo udeležijo. — Tajnik: MZSP.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Maribor matica

Ima jutri 5. tm. ob 20. v društveni sobi svojo redno odborovo sejo. Zdravo! — Starosta.

Straßburg evropsko letalsko središče.

Francoska vlada poskuša vse, da bi Straßburg postal središče mednarodnega odnosno evropskega letalskega prometa. Predvsem je v to svrhu potrebno, da vse srednjeevropske proge, ki vodijo v Orient, vodijo preko Straßburga.

Propadanje tržaške luke,

ki je odrezana od svojega zaledja, je očit neješe od leta do leta in postaja katastrofalno. Glasom uradne statistike je znašal promet tržaške luke v januarju t. l. 3.475.000 kvintalov blaga napram 4.365.000 kvintalov v januarju 1930. Padel je torej za četrtno.

Naše nove spomladanske cene!

Zenski čevlji na eno zaponko v vseh modernih barvah

Din 165^{.-}

Prednosti teh čevljev so krasni modeli, elegantna peta in dober material.

Zenski pumps čevlji iz laka, črne ali barvaste kože

Din 195^{.-}

Zelo okusni, zato jih vsaka dama rada nosi.

Zenski troter-čevlji v vseh barvah

Din 165^{.-}

Najbolj eleganten čevelj za šetnjo.

Strapacni moški čevlji v črni, rjavi ali lak kože

Din 195^{.-}

Zelo udobna oblika. Te vrste se prodaja več tisoč parov na mesec.

Polčevlji moški v črni, rjavi ali lak kože

Din 225^{.-}

Dobijo se v vseh oblikah in barvah. Za vsakega gospoda nujno potrebni.

Original-Goodyear-Wit-čevlji

Din 245^{.-}

Prekašajo vse v izdelavi in kvaliteti.

Otroški čevlji

Din 45^{.-}

navzgor. 28 let že izdelujemo te edino pravilne higijenske čevlje zanaše male

LJUBLJANA *Peko* MARIBOR

Obiščite nas in prepričali se boste, da prinašamo za pomlad navzlic nizkim cenam edino kvalitetne čevlje v najmodernejši izdelavi.

Sivilje dobijo delo na dom.
F. Verdnik, Aleksandrova c. 55. 593

Matere pozor!

Ako hočete, da se bodo Vaši malčki v otroškem vozičku udobno in prijetno počutili in ako jih želite brezskrbno okrog voziti Vam svetujem, da oddate voziček v popravilo edino mehanični delavnici Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 594

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Manufakturista,

izvežbanega, zmožnega slovenskega in nemškega jezika takoj sprejem. Ponudbe na upravo »Večernika« pod 1.200. 574

Brzopotplata,

Aleksandrova cesta 24, Ivan Pirc. — Moški podplati Din 30.—, ženski podplati Din 25.—, moške pete Din 14.—, ženske od Din 6 do 8. Blago prvovrstno. Samo ročno delo. 577

Solidno gospodično ali gospoda

sprejem v lepo sobo pri navadni družini. Maribor, Ruška c. 5 I, vrata 5. 595

Sprejem pridnega in močnega učenca za zvonolivarstvo, Livarna Zvonoglas. Pisarna Stolna ul. 5. 588

Dne 8. marca 1931.

se bo vršila ob 11. uri licitacija za prodajo pomij in kosti v kasarni »Kralja Aleksandra«, Melje in »Vojvode Mišiča«, Tržaška cesta za leto 1931. Kavcija iznese okrog 200 Din. Licitacija se bo vršila v pisarni blagajnika 45. pešad. polka, Meljska cesta. 590

Iščem trisobno stanovanje

s pritliklinami. Joža Keluc, vojaški veterinar. Tržaška c. 26. 586

Gospoda sprejem kot sestanovaleca na hrano in stanovanje s 15. februarjem. Tattenbachova ul. 10, pritličje, levo. 587

Zahvala.

Vsem mestnim, plinarniškim in avtobusnim uslužbencem se iskreno zahvaljujem za podporo, ki so jo iz blagega namena nabrali za me in moje otroke. Marija Rečnik. 591

Spalne sobe,

politirane, najmoderneje, ugodno prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova c. 48. 3106

M. Zevaccoy

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

82

»Da, gospod. Predstavljajte si... Ko privežem k njemu k železnemu obroču na konjskem tramu, stopi k meni mož, v črni obleki, ves črn od nog do glave, pravi, da je majordom gospoda velikega profosa, in me vabi jako vladno, naj trčim z njim na vaše zdravje in na zdravje njegovega gospoda...«

»In ti si hitel sprejeti ponudbo, to se razume?«

»Kajpak, gospod. Sledil sem vrlemu majordomu v njegovo pisarno; in dasi je bil v žalni obleki, se je mož vendarle izkazal veselega fanta. Z veliko spretnostjo je odmašil steklenico belega vina, ki me je spominjalo kiantija, saj veste, ki sva ga pila v starih časih. Na in bila sva ravno pri tretjem kozarcu, in dični majordom je ravno hotel odmašiti drugo steklenico, kar se prikaže v pisarni mož, o katerem govorite. Spremljal ga je dedec, ki sem ga spoznal na prvi pogled, da je moj rojak; lahko bi rekel z gotovostjo, da je bil Napolitanec...«

»Le nadaljuj Spadakapa,« je velel vitez, videč, da se oproda ustavlja.

»Izkušam se spomniti natanko, kaj sta se menila ta dva lumpa, zakaj to stoji, da morata biti dva pretkana razbojnika. Njiju razgovor me je presenetil tembolj, ker se kujona nista prav nič menila, ali ju kdo sliši ali ne. Sicer pa sta govorila italijansko; najbrže sta mislila, da ju itak nihče ne razume. Kolikor se spominjam, sta govorila takole:

»Zdaj se mi zdi, da držim svojega Manfreda za vrat, je rekel dedec z zelenim baretom.«

»Trikot,« je pripomnil Ragastan. »To je njegovo ime.«

Spadakapa je nadaljeval:

»Ali je tujec zgoraj?« je vprašal Napolitanec.

— Da, je odgovoril oni, ki ga vi imenujete Trikota, gospod veliki profos mu bo že zmešal šreno...

— Koliko zaslužiš pri tej reči?

— To, da se maščujem nad Manfredom. In ti?

— Jaz se zadovoljim s par svetlimi zlatniki. Saj sem si že precej opomogel s kupčijo, ki sem jo imel z vojvodinjjo Etanpsko...

»Nato, je zaključil Spadakapa, sta »falota morebiti opazila, da ju poslušam, kajti umolknila sta nenadoma, in par trenutkov nato je prišel nekdo po onega, ki mu pravite Trikot.«

Ragastan ga je ves čas pazno poslušal.

Rekel ni ničesar, dokler nista prišla v ulico Kanet. Ko pa je razjahal na dvorišču svojega dvorca, je rekel Spadakapi:

»Kakšno je tvoje mnenje o tem dvorcu?«

»Moje mnenje je takšno, da je prekrasen in vreden vašega bivanja, gospod vitez.«

»Da, toda veliki profos ve, da stanujem tukaj...«

»Kaj zato, gospod?«

»No, vsakovrstni vzroki mi prepovedujejo obdržati stanovanje, ki je znano velikemu profosu... Spadakapa, odpravi se in poišči samotno hišo, ki naj bo tako oddaljena od vsakršnega hrupa in prometa, da bomo res varni. Za vse druge pa, ne izvzemši vratarja tega dvorca, stanujemo še nadalje v ulici Kanet... Ali si razumel?«

»Še nocoj bo gospod vitez lahko legel spat pod drugo streho.«

»Idi torej, Spadakapa, in glej, da opraviš naglo...« Spadakapa se je odpravil takoj, toda peš. Jezdeca bi bili povsod opazili, pešec pa se je z lahkoto izgubil med množico.

Ragastan se je napotil nato h kneginji Beatrici, ki ga je čakala z lahkoumevno nestrpnostjo.

Vitez ji je povedal samo to, da se ni mogel dogovoriti z velikim profosom ničesar pozitivnega.

Čutil je globoko potrebo premisliti vse te reči do dobra.

Zlasti sta ga bili presenetili dve.

Prvič razgovor, ki ga je bil prestregel Spadakapa. Vkljub svoji nejasnosti je pričal vendar o komplotu med velikim profosom in Trikotom, kraljem tunskim.

Drugič — trdovratnost, s katero je zatrjeval Trikot, da je dobro poznal Manfredove starše.

In vrhu vsega — zločini, katerih je dolžil Manfreda s tolikšno vnemo.

Ragastan je videl Manfreda smo enkrat, za kratko minuto; nima tako jasnih, svobodnih oči, niti tako mladega obraza in odkritosrčnega usmeva!

Ragastan je bil stavil glavo, da Manfred ni bil takšen navaden rokovnjač in plenilec meščanov, kakor ga je naslikal Trikot.

Dasi ni mogel zaključiti ničesar jasnega, vendar je bil Ragastan prepričan, da se snuje proti Manfredu in nemara tudi proti njemu samemu spletka, ki jo je hotel izjaloviti.

V to ga je moral biti svobodni gospodar vsega svojega gibanja in početja.

(Nadaljevanje prih.)